

15.6.2026

VN/10941/2026

VN/10941/2026-STM-31

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto Kuopion Energia Oy:n kaukolämpöä tuottavan pienydinvoimalan, ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa Kuopioon suunniteltavan pienydinvoimalan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (jäljempänä YVA-ohjelma). Sosiaali- ja terveysministeriö lausuu käsityksensä asiasta seuraavaa.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ehkä keskeisin tavoite on edistää dialogia viranomaisten, toiminnanharjoittajien ja erilaisten hankkeiden ympäristövaikutusten kohteena olevan yleisön välillä. Ydinvoimaloiden tuleva sijoittelu lähemmäs yleisöä on keskeisin muutos, kun ajatellaan aiempien kaukana yleisöstä sijaitsevien tehoreaktoreiden ympäristövaikutusten arviointia ohjelmineen, selostuksineen ja niistä lausuntojen pohjalta lopulta tehtyihin yhteysviranomaisen (työ- ja elinkeinoministeriö) tekemiin lausuntoihin, jotka eivät ole sitoneet myöhempiä luvitusprosesseja.

YVA-ohjelman sivulla 36 lukee: ”Vuonna 2024 STUK julkaisi päivitetyn määräyksen koskien ydinvoimalaitoksen valmiusjärjestelyistä (Y/2 2024), missä suojavyöhykkeen ja varautumisalueen määrittäminen muutettiin tapauskohtaiseksi tarkasteltavaksi kiinteiden kilometrirajojen sijaan, mikä mahdollistaa uusien ydinvoimahankkeiden kaavoittamisen lähemmäksi kulutuskohdetta, kuten kaukolämmön tuotannossa.”

Kuopioon kaavailtu lämpöä tuottava ydinvoimalaitoksen teho on korkeintaan 150 MW, joka on 28,9 kertaa vähemmän kuin Olkiluoto 3:n lämpöteho. Kaavaillussa ydinvoimalassa olisi maksimissaan neljä reaktoria, joiden yhteenlaskettu teho siis olisi 150 MW, mutta onnettomuustarkastelujen kannalta merkittävän yhden reaktorin lämpöteho on 114,7 kertaa pienempi kuin Olkiluoto 3:n lämpöteho. Toisessa tarkasteltavassa sijoitusvaihtoehdossa ydinvoimalaitos sijoitetaan noin kuuden kilometrin päähän Kuopion keskustasta.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että myöhemmin tehtävässä YVA-selostuksessa edistetään ymmärrystä pienydinvoimaloiden olennaisesti pienemmistä ydin- ja säteilyturvallisuuteen liittyvistä riskeistä sen sijaan, että toistetaan esimerkiksi yleisölle

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

ydinvoimalaitosonnettomuuteen liittyviä vaikeasti ymmärrettäviä lain edellyttämiä väestön annosrajoja.

Sosiaali- ja terveysministeriö muistuttaa, että Fukushimaa maailman toiseksi merkittävien ydinvoima laitosten onnettomuus ei aiheuttanut akuutteja terveysvaikutuksia ja konservatiivisen lineaarisen kynnys arvottoman mallin mukaan syöpävaikutuksia ei tulla havaitsemaan niiden pienen vuoksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö tähdentää myös, että lämpötehon ollessa Kuopioon kaavailussa ydin voimalassa pieni, myös esimerkiksi käytetyn ydinpolttoaineen vuosittain kertyvä määrä jää pieneksi, mitä pitää yleisöviestinnässä myös korostaa.

Osastopäällikkö

Taneli Puumalainen

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi Säteilyturvakeskus, STM Sosiaali- ja terveysministeriö, Eemil Nuutila

VN/10941/2026-STM-31

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: